

Rewitalizacja 2.0

**Jak wykorzystać doświadczenia rewitalizacji w RPO 2007-2013
w nowym okresie programowania?**

Instytut Rozwoju Miast

**Wojciech Jarczewski
Magdalena Dej**

1

Rewitalizacja – skąd przychodzi?

2

Rewitalizacja – czym jest?

3

Rewitalizacja – dokąd zmierza?

Działania rewitalizacyjne w strukturze RPO województw

I. CEL GŁÓWNY PRIORYTETU: REWITALIZACJA

REGION	PRIORYTET	DZIAŁANIA
DOLNOŚLĄSKIE	9. Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska	9.1. Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w miastach powyżej 10 tys. mieszk. 9.2. Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie mieszkalnictwa w miastach poniżej 10 tys. mieszk.
KUJAWSKO-POMORSKIE	7. Wspieranie przemian w miastach i w obszarach wymagających odnowy	7.1. Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast 7.2. Adaptacja do nowych funkcji społeczno-gospodarczych terenów przemysłowych i powojaskowych
ŁÓDZKIE	6. Odnowa obszarów miejskich	6.1. Rewitalizacja obszarów problemowych 6.2. Renowacja substancji mieszkaniowej
OPOLSKIE	6. Aktywizacja obszarów miejskich i zdegradowanych	6.1. Rewitalizacja obszarów miejskich 6.2. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych
ŚWIĘTO-KRZYSKIE	6. Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych miast	6.1. Wzmocnienie regionalnych i sub-regionalnych ośrodków wzrostu 6.2. Rewitalizacja małych miast
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	4. Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast	4.1. Humanizacja blokowisk 4.2. Rewitalizacja miast 4.3. Restrukturyzacja terenów powojaskowych i przemysłowych
WIELKOPOLSKIE	4. Rewitalizacja obszarów problemowych	4.1. Rewitalizacja obszarów miejskich 4.2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojaskowych

II. CEL GŁÓWNY PRIORYTETU: SPÓJNOŚĆ WEWNĄTRZREGIONALNA

REGION	PRIORYTET	DZIAŁANIA
MAŁOPOLSKIE	6. Spójność wewnątrzregionalna	6.1. Rozwój miast
PODKARPACKIE	7. Spójność wewnątrzregionalna	7.1. Rewitalizacja miast 7.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych 7.3. Aktywizacja obszarów zmarginalizowanych gospodarczo

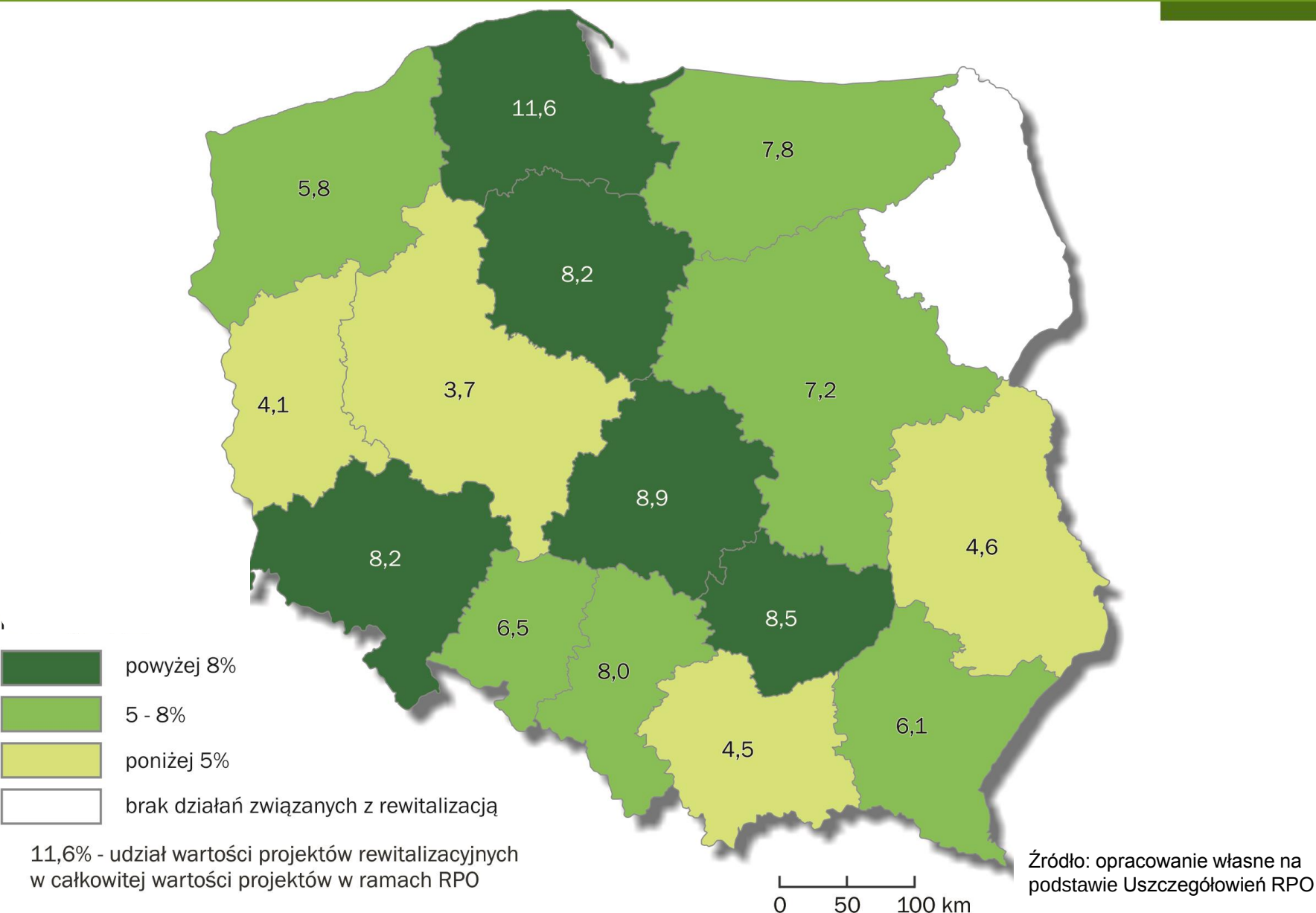
III. CEL GŁÓWNY PRIORYTETU: WZMOCNIENIE ROLI MIAST W REGIONIE

REGION	PRIORYTET	DZIAŁANIA
LUBELSKIE	3. Atrakcyjność obszarów miejskich i tereny inwestycyjne	3.2. Rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich
MAZOWIECKIE	5. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu	5.2. Rewitalizacja miast
POMORSKIE	3. Funkcje miejskie i metropolitalne	3.2. Wzrost atrakcyjności przestrzeni miejskiej 3.3. Infrastruktura rozwoju miast

IV. INNE CELE

REGION	PRIORYTET	DZIAŁANIA
LUBUSKIE	4. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej	4.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich
ŚLĄSKIE	6. Zrównoważony rozwój miast	6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
ZACHODNIO-POMORSKIE	5. Turystyka, kultura i rewitalizacja	5.5. Rewitalizacja
WIELKOPOLSKIE	6. Rozwój funkcji metropolitalnych	6.6. Rewitalizacja na obszarze metropolitalnym

Udział środków finansowych na rewitalizację w poszczególnych RPO

Nabory projektów (z projektów wpisanych do LPR-ów)

Podkarpackie

- każdy dopuszczony podmiot 1 wniosek
- max 85% dofinansowania
- max kwota wsparcia dla 1 projektu: 5-8,5 mln zł

Nabory projektów (z projektów wpisanych do LPR-ów)

Podkarpackie

- każdy dopuszczony podmiot 1 wniosek
- max 85% dofinansowania
- max kwota wsparcia dla 1 projektu: 5-8,5 mln zł

Małopolskie

- każdy dopuszczony podmiot 2 wnioski, przy czym max. 2 wnioski z miasta
- max 70% dofinansowania
- max kwota wsparcia dla 1 projektu: 15 mln zł

Nabory projektów (z projektów wpisanych do LPR-ów)

Podkarpackie

- każdy dopuszczony podmiot 1 wniosek
- max 85% dofinansowania
- max kwota wsparcia dla 1 projektu: 5-8,5 mln zł

Małopolskie

- każdy dopuszczony podmiot 2 wnioski, przy czym max. 2 wnioski z miasta
- max 70% dofinansowania
- max kwota wsparcia dla 1 projektu: 15 mln zł

Dolnośląskie

- lista złożonych w naborze projektów wcześniej uzgodniona pomiędzy miastem a UM (podstawowe + rezerwowe)
- max 70% dofinansowania

Każde miasto znało wysokość dostępnych dla niego środków

Zrealizowane projekty rewitalizacyjne - porównanie województw

Kryteria porównania województw	dolnośląskie	małopolskie	podkarpackie
Całkowita wartość projektów (mln euro)	145,25	110,97	71,51
Liczba projektów	298	47	59
Liczba miast, w których realizowane projekty rewitalizacyjne	66	37	30
Liczba projektów w mieście wojewódzkim	43	2	2
Wartość projektów w mieście wojewódzkim (mln euro)	15,53	9,37	7,29

Rewitalizacja – czym jest?

RPO Rewitalizacja – mechanizm finansowania

- 1. Elementów infrastruktury:**
 - technicznej (drogi, kanalizacja),
 - społecznej (szkoły, przedszkola, biblioteki, ratusze, inkubatory)
- 2. Odnowa przestrzeni publicznych (parki, place, rynki, deptaki, nabrzeża, ratusze)**
- 3. Remonty zabytkowej tkanki miejskiej (mury obronne, kościoły, ratusze, fasady)**
- 4. Remonty zasobów mieszkaniowych**

Rewitalizacja – czym jest?

RPO Rewitalizacja – mechanizm finansowania

1. **Elementów infrastruktury:**
 - technicznej (drogi, kanalizacja),
 - społecznej (szkoły, przedszkola, biblioteki, ratusze, inkubatory)
2. **Odnowa przestrzeni publicznych (parki, place, rynki, deptaki, nabrzeża, ratusze)**
3. **Remonty zabytkowej tkanki miejskiej (mury obronne, kościoły, ratusze, fasady)**
4. **Remonty zasobów mieszkaniowych**

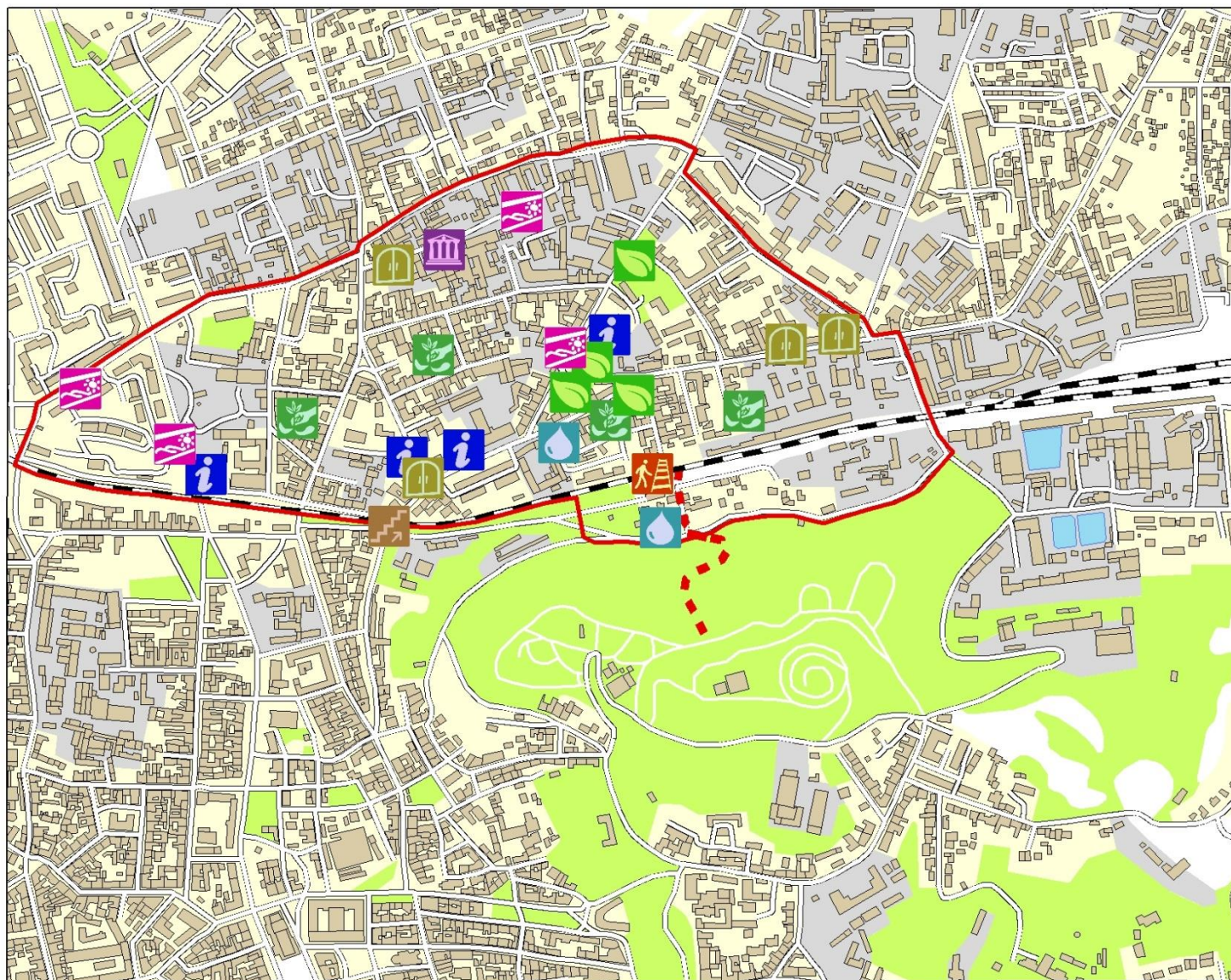
**WARTOŚCIOWE I POTRZEBNE LOKALNYM SPOŁECZNOŚCIOM
PROJEKTY!**

Rewitalizacja – czym jest?

RPO Rewitalizacja – raczej nie „rewitalizacja”

- **Kompleksowość:** całkowity brak
- **Wsparcie obszarów kryzysowych:** ograniczone, głównie obszary śródmiejskich „salonów” miast
- **Wsparcie lokalnych społeczności:** ograniczone, projekty rewitalizacyjne często przyczyniają się do gentryfikacji, bardzo słaba partycypacja społeczna
- **Efekt „dźwigni” (zapalnik uruchamiający prywatne zasoby):** tylko nieliczne, wyjątkowe sytuacje

Program rewitalizacji Lwowa – Podzamcze 2012-2025

0 70 140 280 420
m

 Granice Programu
Rewitalizacji
Lwów - Podzamcze

Projekty rewitalizacji na Podzamczu

Zadanie nr 1:

 Rewitalizacja podwórek

Zadanie nr 2:

 Przejście podziemne -
"Galeria Podzamcze"

Zadanie nr 3:

 Szlak pieszy: Góra
Zamkowa - Podzamcze

 Bezpieczne przejście
przez tory kolejowe

Zadanie nr 4:

 Murale

Zadanie nr 5:

 Odnowienie bram
i balkonów

Zadanie nr 6:

 Przygotowanie tablic
informacyjnych

Zadanie nr 7:

 Spotkajmy się u źródła -
studnie, fontanny, źródła

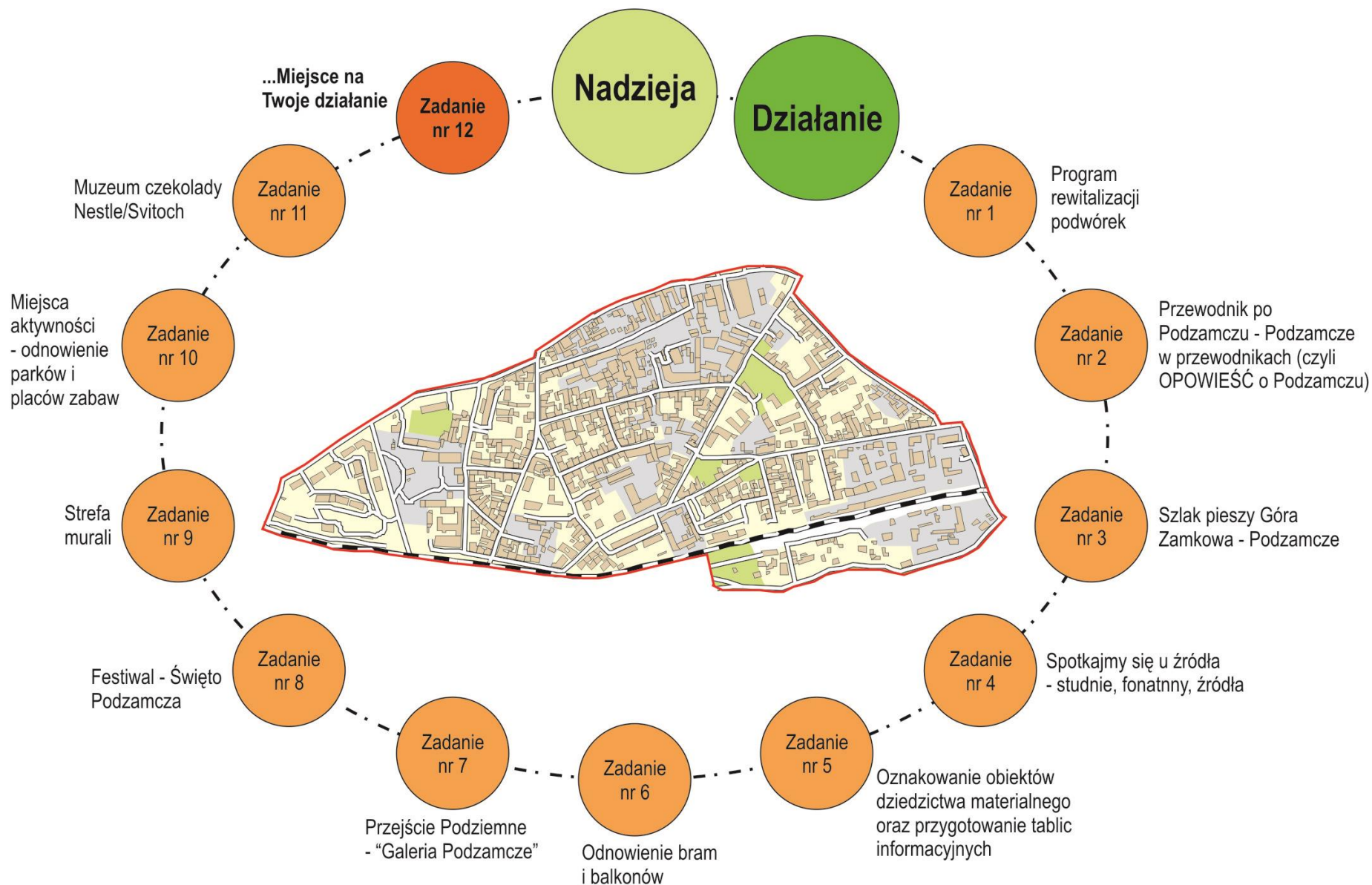
Zadanie nr 8:

 Miejsca aktywności
-odnowienie parków
i placów zabaw

Zadanie nr 9:

 Muzeum Czekolady
Nestle/Svitoch

Program rewitalizacji Lwowa – Podzamcze 2012-2025

Rewitalizacja – dokąd zmierza?

RPO Rewitalizacja – wybrane rekomendacje

1. **Strategia rozwoju miast jako pierwszy etap programowania rewitalizacji** (LPR-y dokumentami operacyjnymi, podrzędnymi w stosunku do strategii rozwoju miast)
2. **LPR(y) - max. 10% obszarów zurbanizowanych w danym mieście**, a w szczególnych i uzasadnionych przypadkach UM/IZ RPO może dopuścić powiększenie tego wskaźnika do 20% obszaru zurbanizowanego
3. **Rezygnacja z LPR-ów** na rzecz programowania rewitalizacji bezpośrednio w strategii rozwoju miast w miastach liczących **mniej niż 20 tys. os**

Rewitalizacja – dokąd zmierza?

RPO Rewitalizacja – wybrane rekomendacje

4. LPRy terytorialne (klasyczne) oraz sektorowe – dt. jednego typu obszarów problemowych

5. Konsultacje społeczne:

- dokładnie określić, co można zaoferować partnerom i w jaki sposób będzie można spełnić ich oczekiwania
- skoncentrowane na partnerach dysponujących realnym potencjałem do związywania partnerstw

6. Obszary zdegradowane wyznaczane w procesie porównywania wewnętrzmiejskiego stopnia zróżnicowania wskaźników degradacji (bez porównań do zewnętrznych wskaźników)

Rewitalizacja – dokąd zmierza?

RPO Rewitalizacja – wybrane rekomendacje

7. Analiza zróżnicowania wewnętrznego w podziale na jednostki urbanistyczne z wykorzystaniem metody *urban audit* (Evidence Based Regeneration)

8. Wysokość alokacji dla miast na rewitalizację zapisana na etapie tworzenia Uszczegółowienia RPO

9. Negocjacje LPR-ów zamiast trybu konkursowego (dla miast powyżej 20 tys. mieszkańców)

10. Wymaganie realnego partnerstwa (min 2-3 projekty partnerów społecznych, min 25% alokacji)

Rewitalizacja – dokąd zmierza?

RPO Rewitalizacja – wybrane rekomendacje

11. Wykorzystanie RLKS do wsparcia klasycznej RPO Rewitalizacji, integracja Lokalnych Strategii Rozwojowych z LPR-ami, koordynacja działań.

12. Wykorzystanie ZIT, w ramach których, na podstawie *Strategii rozwoju obszarów funkcjonalnych* prowadzone będą projekty w zakresie rewitalizacji spełniające kryteria:

- sieciowości (powiązania ze sobą)
- stosunkowo ograniczonej skali

Rewitalizacja 2.0

**Jak wykorzystać doświadczenia rewitalizacji w RPO 2007-2013
w nowym okresie programowania?**

Instytut Rozwoju Miast

**Wojciech Jarczewski
Magdalena Dej**